

Zarządzenie Nr 10/2023
Starosty Powiatu Ropczycko-Sędziszowskiego
z dnia 16 stycznia 2023 r.

w sprawie wprowadzenia instrukcji zarządzania zdarzeniami, mającymi negatywny wpływ na cyberbezpieczeństwo (tzw. incydentami)

Działając na podstawie art. 34 ust. 1 ustawy z dnia 5 czerwca 1998r. o samorządzie powiatowym (Dz.U. z 2022r., poz. 1526), w związku z art. 22 ust.1 pkt 1 ustawy z dnia 5 lipca 2018r. o krajowym systemie cyberbezpieczeństwa (Dz.U. z 2022r., poz. 1863)

zarządzam, co następuje:

§ 1

Starostwo Powiatowe w Ropczycach działając jako Podmiot Publiczny, realizując zadania publiczne, które są zależne od systemu informatycznego:

- a) zapewnia zarządzanie incydem, zgodnie z zasadami określonymi w załączniku nr 1 do niniejszego zarządzenia;
- b) zgłasza incydent niezwłocznie, nie później niż w ciągu 24 godzin od momentu wykrycia, do właściwego CSIRT MON, CSIRT NASK lub CSIRT GOV na formularzu, którego wzór stanowi załącznik nr 2 do niniejszego zarządzenia;
- c) zapewnia obsługę incydemu we współpracy z właściwym CSIRT MON, CSIRT NASK lub CSIRT GOV, przekazując niezbędne dane;
- d) zapewnia osobom, na rzecz których zadanie publiczne jest realizowane, dostęp do wiedzy pozwalającej na zrozumienie zagrożeń cyberbezpieczeństwa i stosowanie skutecznych sposobów zabezpieczania się przed tymi zagrożeniami, w szczególności przez publikowanie informacji w tym zakresie na swojej stronie internetowej.

§ 2

Incydenty objęte obowiązkiem zgłaszania to incydenty powodujące lub mogące spowodować obniżenie jakości lub przerwanie realizacji zadania publicznego.

§ 3

Sposób zgłaszania incydentów komputerowych określa załącznik Nr 3 do niniejszego zarządzenia.

§ 4

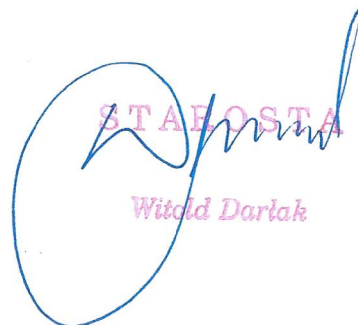
Osobą odpowiedzialną za utrzymanie kontaktów z podmiotami krajowego systemu cyberbezpieczeństwa, o której mowa w załączniku Nr 1 jest Pan Konrad Cesarz.

§ 5

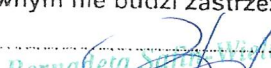
Nadzór nad wykonaniem Zarządzenia powierzam Sekretarzowi Powiatu.

§ 6

Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania.

STAROSTA
Witold Darlak

OPINIA

pod względem
formalno-prawnym nie budzi zastrzeżeń.
Ropczyce, dnia

Adwokat

Ogólne zasady postępowania

1. Raportowanie: Naruszenia dotyczące systemów informatycznych.
 - 1.1. Każda osoba zatrudniona w Starostwie Powiatowym, która stwierdzi lub podejrzewa wystąpienie incydentu cyberbezpieczeństwa, niezwłocznie informuje o tym fakcie osobę odpowiedzialną za utrzymywanie kontaktów w Podmiocie Publicznym z podmiotami krajowego systemu cyberbezpieczeństwa.
 - 1.2. Osoba kontaktowa podejmuje działania zmierzające do ustalenia okoliczności incydentu dokumentując je w formularzu stanowiącym załącznik numer 2 do niniejszej instrukcji.
 - 1.3. Informacja o podejrzeniu wystąpienia incydentu cyberbezpieczeństwa jest niezwłocznie przekazywana przez osobą kontaktową do CSIRT NASK.
 - 1.4. Osoba kontaktowa podejmuje odpowiednie kroki opisane w „Procedurze postępowania dla incydentów cyberbezpieczeństwa” (poniżej) lub realizuje instrukcje / wytyczne otrzymane od CSIRT NASK.

Procedura postępowania dla incydentów cyberbezpieczeństwa

1. W przypadku stwierdzenia incydentu cyberbezpieczeństwa w systemie informatycznym osoba kontaktowa podejmuje następujące działania:
 - 1.1. fizycznie odłączyć urządzenia i segmenty sieci, które mogły umożliwić dostęp do bazy danych osobie nieupoważnionej,
 - 1.2. zapisać wszelkie informacje związane z danym zdarzeniem, a szczególnie: dokładny czas uzyskania informacji o naruszeniu zabezpieczenia danych osobowych lub czas samodzielnego wykrycia tego faktu,
 - 1.3. na bieżąco wygenerować i wydrukować (jeżeli zasoby systemu na to pozwalają) wszystkie możliwe dokumenty i raporty, które mogą pomóc w ustaleniu okoliczności zdarzenia, opatrzyć je datą i podpisem,
 - 1.4. przystąpić do zidentyfikowania rodzaju zaistniałego zdarzenia, zwłaszcza do określenia skali szkód i sposobu dostępu do danych osoby niepowołanej.
2. Następnie osoba kontaktowa prowadzi działania zmierzające do zminimalizowania szkód i zabezpieczenia śladów naruszenia. Osoba kontaktowa przystępuje do zabezpieczenia systemu w szczególności przez:
 - 2.1. wylogowanie użytkownika podejrzanego o naruszenie ochrony danych osobowych,
 - 2.2. zmianę hasła na konto administratora i użytkownika, poprzez które uzyskano nielegalny dostęp w celu uniknięcia ponownej próby włamania.
3. Po wyeliminowaniu bezpośredniego zagrożenia Osoba Kontaktowa przeprowadzi wstępną analizę stanu systemu informatycznego w celu potwierdzenia lub wykluczenia faktu naruszenia ochrony danych osobowych w systemie, która obejmuje sprawdzenie:
 - 3.1. stanu urządzeń wykorzystywanych do przetwarzania danych osobowych,
 - 3.2. zawartości zbioru danych osobowych,
 - 3.3. sposobu działania programu,
 - 3.4. jakości komunikacji w sieci teleinformatycznej,
 - 3.5. możliwości obecności wirusów komputerowych.
4. Po analizie wstępnej Osoba kontaktowa przeprowadza szczegółową analizę stanu systemu informatycznego obejmującą identyfikację:
 - 4.1. rodzaju zaistniałego zdarzenia,
 - 4.2. sposobu dostępu do danych osoby nie upoważnionej,
 - 4.3. ewentualnych szkód lub zniszczeń,
 - 4.4. wszelkich potencjalnych skutków dla osób oraz rekomendowanych środków naprawczych.
5. Po dokonaniu szczegółowej analizy Osoba Kontaktowa przywraca normalne działanie systemu, przy czym, jeżeli nastąpiło uszkodzenie bazy danych, niezbędne jest odtworzenie jej z ostatniej kopii awaryjnej z zachowaniem wszelkich środków ostrożności, mających na celu uniknięcie ponownego umożliwienia dostępu tą samą drogą osobie niepowołanej.

6. Po przywróceniu prawidłowego stanu systemu Osoba Kontaktowa określa przyczyny naruszenia ochrony danych osobowych oraz podejmuje kroki mające na celu wyeliminowanie podobnych zdarzeń w przyszłości, uwzględniając poniższe przypadki:
 - 6.1. jeżeli przyczyną zdarzenia był błąd osoby zatrudnionej przy przetwarzaniu danych osobowych w systemie informatycznym należy przeprowadzić dodatkowe szkolenie a pozostałych pracowników poinformować o okolicznościach błędu,
 - 6.2. jeżeli przyczyną zdarzenia było uaktywnienie złośliwego oprogramowania, należy ustalić źródło jego pochodzenia oraz wykonać zabezpieczenia antywirusowe,
 - 6.3. jeżeli przyczyną zdarzenia było zaniedbanie ze strony osoby zatrudnionej przy przetwarzaniu danych osobowych, przeprowadza się dla niej dodatkowe szkolenie z zasad bezpieczeństwa i prawidłowej pracy w systemach,
 - 6.4. jeżeli przyczyną zdarzenia było włamanie w celu pozyskania bazy danych osobowych, należy przeanalizować wdrożone środki zabezpieczające, w celu zapewnienia skuteczniejszej ochrony systemów,
 - 6.5. jeżeli przyczyną zdarzenia był zły stan urządzenia lub sposób działania programu, należy niezwłocznie przeprowadzić czynności kontrolne lub serwisowe.
7. Jeżeli incydent cyberbezpieczeństwa wpływa na osoby, których dane osobowe są przetwarzane przez Podmiot Publiczny, równolegle do działań opisanych w niniejszej Instrukcji stosuje się procedury właściwe dla naruszeń bezpieczeństwa danych osobowych określonych odrębnym zarządzeniem kierownika Podmiotu Publicznego.

STARSZA
Witold Darlak

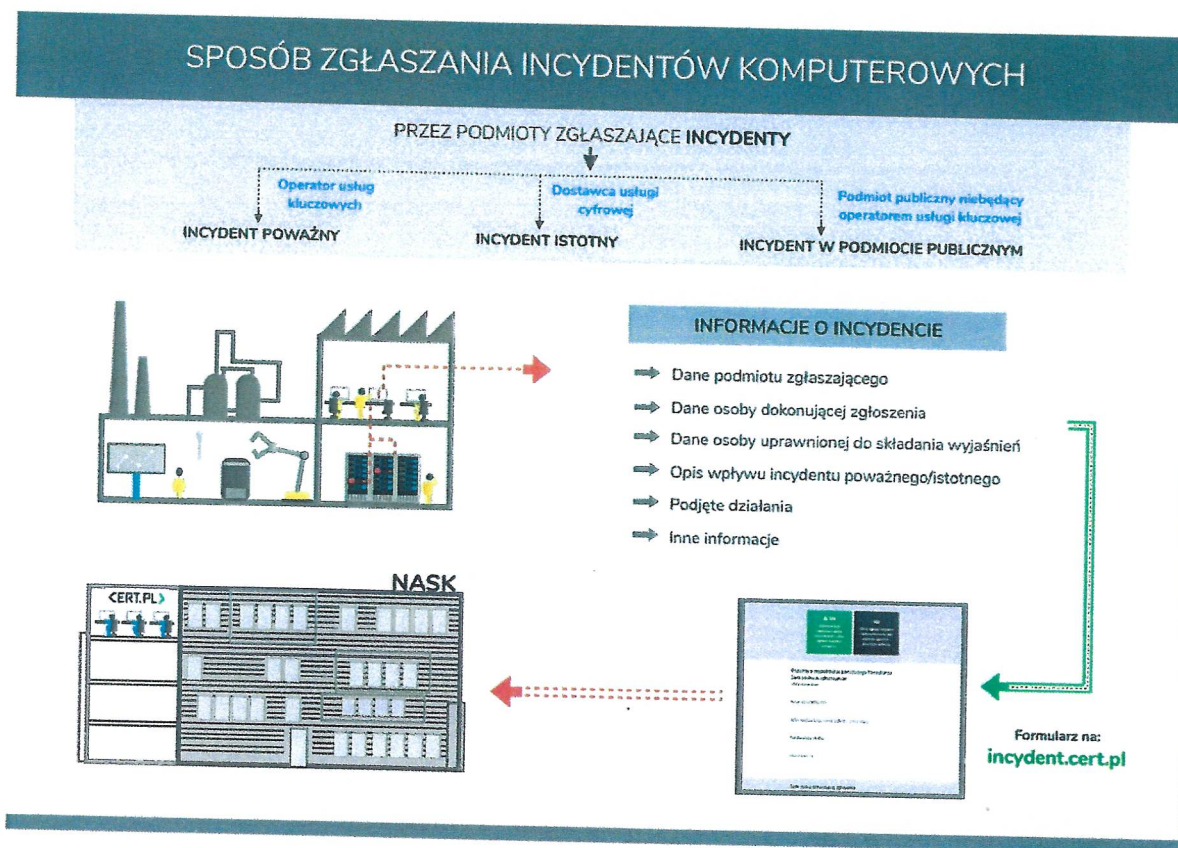
Formularz zgłoszenia incydentu bezpieczeństwa cybernetycznego	
Dane podmiotu zgłaszającego	
Pełna nazwa firmy	
Numer REGON/NIP/KRS	
Adres siedziby (ulica, numer budynku, numer lokalu)	
Kod pocztowy siedziby	
Miasto siedziby	
Dane osoby dokonującej zgłoszenia	
Imię i nazwisko osoby zgłaszającej	
Numer telefonu osoby zgłaszającej	
Adres e-mail osoby zgłaszającej	
Dane osoby uprawnionej do składania wyjaśnień	
Imię i nazwisko osoby do kontaktu w sprawie	
Numer telefonu osoby do kontaktu w sprawie	
Adres e-mail osoby do kontaktu w sprawie	
Opis wpływu incydentu w podmiocie publicznym	
Wypełnij poniższy formularz zgodnie z wiedzą, którą posiadasz w chwili zgłoszenia. Istotne aktualizacje będziesz mógł wysłać później przez pocztę elektroniczną. Wystarczy, że podasz numer zgłoszenia, który nadamy po otrzymaniu tego formularza. Pamiętaj, aby wysyłając zgłoszenie oznaczyć informacje prawnie chronione, w tym stanowiące tajemnicę przedsiębiorstwa. Aby to zrobić, użyj nawiasów kwadratowych, na przykład: [Incydent w systemie bankowym miał wpływ na 10 tysięcy użytkowników końcowych.] Uwaga: Nieuzasadnione użycie oznaczeń może wydłużyć czas odpowiedniej reakcji.	
Czy incydent miał wpływ na realizację zadań publicznych? Jeśli tak, na jakie?	
Czy możesz określić dokładną lub przybliżoną liczbę osób, na które ma wpływ incydent?	
Czy znasz dokładny lub przybliżony czas wystąpienia oraz wykrycia incydentu?	
Czy możesz geograficznie określić obszar, którego dotyczy incydent?	
Czy ustaliłeś przyczynę incydentu?	
Czy ustaliłeś skutki oddziaływania incydentu na twoje systemy informacyjne?	
Opisz najdokładniej jak potrafisz przebieg incydentu	
Podjęte działania	
Czy podjęto działania zapobiegawcze w związku z incydentem? Jeśli tak, prosimy opisać te działania.	
Jakie działania naprawcze podjąłeś w związku z incydentem?	
Inne informacje	
Inne istotne informacje	
Załączniki	
Podpisy i data	

STAROSTA

Witold Darłak

Sposób zgłaszania incydentów komputerowych

Osoba odpowiedzialna za utrzymywanie kontaktów w Starostwie Powiatowym z podmiotami krajowego systemu cyberbezpieczeństwa w momencie powzięcia informacji o zaistnieniu lub podejrzeniu incydentu niezwłocznie dokumentuje je w formularzu zgłoszenia incydentu bezpieczeństwa cybernetycznego, który stanowi załącznik nr 2 do niniejszego zarządzenia. Formularz jest dokumentem, który pozostaje w Starostwie Powiatowym dla celów dowodowych.

Szczegółowa instrukcja zgłoszenia.

- a. Krok pierwszy – wybierz pole „Podmiot Publiczny”;

incydent.cert.pl

CERT.PL > Zgłoś incydent PL EN

Zgłaszanie incydentu do CSIRT NASK

Informujemy, że od dnia 28 sierpnia 2018 r. zespołowi CERT Polska zostały powierzone obowiązki CSIRT NASK wynikające z ustawy z dnia 5 lipca 2018 r. o krajowym systemie cyberbezpieczeństwa (Dz. U. poz. 1560).

Jeżeli chcą Państwo zgłosić osobę kontaktową do CSIRT NASK proszę [kliknąć tutaj](#).

Jaki podmiot Państwo reprezentują?

- ☐ Osoba fizyczna / inne podmioty
- ☐ Operator usług kluczowych
- ☐ Dostawca usługi cyfrowej
- ☒ Podmiot publiczny

- b. Krok drugi – wybierz pole „Podmiot Publiczny”;

Czy reprezentowany przez Państwa podmiot publiczny jest jednocześnie operatorem usługi kluczowej?

Zgodnie z art 25 ustawy z dnia 5 lipca 2018 (Dz. U. poz. 1560) o krajowym systemie cyberbezpieczeństwa, podmioty, wobec których wydana została odpowiednia decyzja podlegają pod tryb zgłaszania przewidziany dla operatorów usług kluczowych.

Jeśli reprezentowany przez Państwa podmiot publiczny nie figuruje w wykazie operatorów usług kluczowych, prosimy o wybranie opcji „Podmiot publiczny”.

Podmiot publiczny Reprezentowany przeze mnie podmiot nie jest operatorem usługi kluczowej.	⚠ Podmiot publiczny będący operatorem usługi kluczowej Reprezentowany przeze mnie podmiot publiczny jest równocześnie operatorem usługi kluczowej.
--	--

- c. Krok trzeci – wybierz pole „Tak”;

Czy reprezentowany przez Państwa podmiot publiczny jest jednocześnie operatorem usługi kluczowej?

Zgodnie z art 25 ustawy z dnia 5 lipca 2018 (Dz. U. poz. 1560) o krajowym systemie cyberbezpieczeństwa, podmioty, wobec których wydana została odpowiednia decyzja podlegają pod tryb zgłaszania przewidziany dla operatorów usług kluczowych.

Jeśli reprezentowany przez Państwa podmiot publiczny nie figuruje w wykazie operatorów usług kluczowych, prosimy o wybranie opcji „Podmiot publiczny”.

Podmiot publiczny Reprezentowany przeze mnie podmiot nie jest operatorem usługi kluczowej.	⚠ Podmiot publiczny będący operatorem usługi kluczowej Reprezentowany przeze mnie podmiot publiczny jest równocześnie operatorem usługi kluczowej.
--	--

- d. Krok czwarty – w formularzu wprowadź dane jakie zostały zebrane w Formularzu zgłoszenia incydentu bezpieczeństwa cybernetycznego, który stanowi załącznik numer 2 do niniejszego zarządzenia.
- e. Krok piąty – uzupełnienie formularza „CAPTCHA” oraz wysłanie zgłoszenia.

STAROSTA
Witold Dąbka